

MÄÄRUS

23.01.2026 nr 2

Ettevõtjate digitaliseerimise, reaalamajanduse lahenduste ja andmemajanduse kasutusjuhtude arendamise toetamine

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega reguleeritakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgi (a)(ii) „digitaliseerimisest kasu toomine kodanike, ettevõtjate, teadusasutuste ja avaliku sektori asutuste jaoks“ meetme 21.1.2.2 „Digiriik“ sekkumise 21.1.2.21 „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt erasektoris“ ning erieesmärgi (a)(iii) „VKEde kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime tõhustamine ning VKEdes töökohtade loomine, muu hulgas tootlike investeeringute kaudu“ meetme 21.1.3.1 „Ettevõtluskeskkonna arendamine, rahvusvahelistumise toetamine ja investeeringute soodustamine“ sekkumise 21.1.3.14 „Ettevõtete digitaliseerimisega seotud tegevuste toetamine (sh RTE)“ rakendamiseks toetuse andmist.

(2) Toetuse taotlemisele, andmisele, kasutamisele ja tagasinõudmisele kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) käesolevas määruses sätestatud erisustega.

(3) Määrust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.06.2021, lk 60–93), artikli 7 lõikes 1 sätestatud juhtudel ning justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ lisas 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ sätestatud järgmiste tegevusalade projektidele:

- 1) põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (jagu A);
- 2) tubakatoodete tootmine (jagu C, osa 12);
- 3) hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (jagu S, osa 92);

4) kivi- ja pruunsöe kaevandamine (jagu B, osa 05), toornafta ja maagaasi tootmine (jagu B, osa 06), nafta ja maagaasi tootmist abistavad tegevusalad (jagu B, grupp 091) ning kooksi ja puhastatud naftatoodete tootmine (jagu C, osa 19).

(4) Toetuse taotlemise, määramise, kasutamise ja tagasinõudmisega seotud teave ja dokumendid esitatakse ning taotlus- ja aruandevormid tehakse kättesaadavaks ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonnas. Kui selles keskkonnas ei ole vastava dokumendiliigi esitamist ette nähtud, esitatakse digitaalselt allkirjastatud dokument elektrooniliselt.

§ 2. Väheste tähtsusega abi ja riigiabi

(1) Määruse alusel antav toetus on:

1) grupierandiga hõlmatud riigiabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *üldine grupierandi määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud või väheste tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023) (edaspidi *VTA määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud;

2) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuste puhul väheste tähtsusega abi;

3) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuste puhul antav toetus on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele nõustamiseks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 18 tähenduses või protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 29 tähenduses või väheste tähtsusega abi;

4) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuste puhul väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele nõustamiseks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 18 tähenduses või grupierandi määruse artikli 2 punktis 86 nimetatud uue või täiustatud toote, protsessi või teenuse arendamiseks antav abi artikli 25 lõike 2 punkti c tähenduses või väheste tähtsusega abi;

5) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 4 nimetatud tegevuste puhul väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele nõustamiseks antav abi üldise grupierandi määruse artikli 18 tähenduses või abi artikli 25 lõike 2 punkti c tähenduses või väheste tähtsusega abi.

(2) Toetust ei anta:

1) ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on täitmata;

2) VTA määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel;

3) üldise grupierandi määruse alusel abi saajale üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 kehtestatud juhtudel.

(3) VTA määruse kohaselt antud abi ei tohi ületada VTA määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära.

(4) Toetuse andmisel võetakse arvesse üldise grupierandi määruse artiklis 8 ja VTA määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Väheste tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt seotud.

§ 3. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1) andmemajandus – majandusharu, mille keskmeks on andmete kogumine, jagamine ja kasutamine vastastikuse kasu saamise eesmärgil;

- 2) andmemajanduse kasutusjuht – olukord, kus mitu osapoolt vahetavad kokku lepitud andmekoosseisule vastavaid andmeid kindlaks määratud kasu saamise eesmärgil;
- 3) digitaliseerimise strateegia – vähemalt kolmeks aastaks koostatud terviklik ja eesmärgistatud plaan, mille alusel viib ettevõtja ellu enda äriprotsesside koostalitlusvõimelist digitaliseerimist ja automatiseerimist võimaldavad arendused, mis sisaldavad reaalajamajanduse lahendusi;
- 4) diginõustaja – digitaalsete lahenduste kasutuselevõttu nõustav teenuseosutaja, kellel on toetatavale projektile vahetult eelnenud neljal aastal vähemalt kolme sarnase nõustamise kogemus;
- 5) ettevõtja – majandustegevusega tegelev üksus sõltumata tema õiguslikust vormist ja rahastamisviisist;
- 6) finantsproгноos – rakendusüksuse vormil tulude ning kulude prognoos;
- 7) koostööpartner – taotluses riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus, kes osaleb projektiga toetatavas tegevuses ja kes ei ole partner ÜSS2021_2027 § 2 lõike 5 tähenduses;
- 8) koostalitlusvõimeline digitaliseerimine – andmeliidestus, mis on kahe või enama infosüsteemi vaheline standardiseeritud andmevahetus, mis võimaldab automaatset, turvalist ja masinloetavat andmete edastamist ning sünkroniseerimist erinevate tarkvarade või platvormide vahel;
- 9) partner – projekti kaaselluviija ÜSS 2021–2027 § 2 lõike 5 mõistes.
- 10) projektiplaan – dokument, mis hõlmab kaardistust arendamist vajava äriprotsessi või tarkvara hetkeseisust ja arenguvajadusest koos võimaliku arenduse kirjeldusega, projektiga elluviidavaid tegevusi, tegevuste oodatavaid tulemusi koos ajakavaga ning riskianalüüsi koos riskide ja nende maandamise tegevustega;
- 11) reaalajamajandus – digitaalne majandussüsteem, kus tehingud erinevate majandussubjektide vahel toimuvad reaalajas või peaaegu reaalajas struktureeritud, standarditud ja masinloetavate digitaalandmete võimalikult automaatse vahetamise teel;
- 12) reaalajamajanduse lahendus – tehnoloogiline lahendus, mis võimaldab struktureeritud, standarditud ja masinloetavaid andmeid automaatselt kas reaalajas või peaaegu reaalajas vahetada;
- 13) reaalajamajanduse põhimõtetele vastav lahendus – tehnoloogiline või tarkvaraline lahendus, mis võimaldab struktureeritud, standarditud ja masinloetavate digitaalandmete automaatset vahetamist majandustehingute osapoolte vahel reaalajas või peaaegu reaalajas, toetades seeläbi digitaalse majanduse toimimist ja äriprotsesside tõhusust;
- 14) suurettevõtja – ettevõtja, kes ei vasta üldise grupierandi määruse lisa I artiklis 2 sätestatud kriteeriumitele;
- 15) tarkvara – protseduuride ja sellega seotud dokumentatsiooni ning andmete kogum;
- 16) tarkvara liidestamine – mitme kasutatava tarkvaraprogrammi vahel ühenduse loomine andmete loimimiseks;
- 17) väikese ja keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi *VKE*) – ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse lisa I artikli 2 punktides 1, 2 või 3 sätestatud kriteeriumitele.

§ 4. Toetuse andmise eesmärgid, tulemus- ja väljundnäitajad

(1) Toetuse andmise eesmärkideks on:

- 1) suurendada ettevõtjate tootlikkust tarkvaralahenduste kasutuselevõtu kaudu;
- 2) soodustada reaalajamajanduse lahenduste kasutuselevõttu ettevõtjate poolt, toetades ettevõtjate äriprotsesse edendavate arenduste väljatöötamist ja täiustamist;
- 3) hoogustada andmemajanduse valdkonna arengut, toetades ettevõtjate praktiliste andmemajanduse kasutusjuhtude väljatöötamist ja praktikas rakendamist ning toetades ettevõtjaid riigi kesksete lahenduste kasutuselevõtul.

(2) Toetuse andmine panustab rakenduskava järgmiste väljundnäitajate saavutamisse:

- 1) toetatavate ettevõtjate arv;
- 2) toetustega toetatavate ettevõtjate arv.

(3) Toetuse andmine panustab rakenduskava tulemusnäitaja „VKEd, kellel on suurem

lisandväärtus töötaja kohta“ saavutamisse.

(4) Määruse alusel toetatavate projektide tegevuste elluviimisega peab panustama Riigikogu 12. mai 2021. aasta otsusega heakskiidetud Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi *Eesti 2035*) strateegilise sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ ja selle alamsihi „Eesti majandus on uuendusmeelne ja teadmistepõhine“ eesmärkide saavutamisesse.

(5) Eesti 2035 aluspõhimõtete hoidmist ja sihtide saavutamist, tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust ning keskkonna- ja kliimaeesmärke toetaval moel hinnatakse näitajatega:

- 1) soolise võrdõiguslikkuse indeks;
- 2) hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik;
- 3) ligipääsetavuse näitaja;
- 4) väljaspool Harjumaad loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu 27 keskmisest;
- 5) kasvuhoonegaaside netoheide CO₂ ekvivalenttonnides;
- 6) ringleva materjali määr.

§ 5. Rakendusasutus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(2) Rakendusüksus on Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, toetuse andmise tingimused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 6. Toetatavad tegevused ja toetuse andmise tingimused

(1) Toetatavad tegevused on:

- 1) ettevõtja vajadustele vastava tarkvara kasutusele võtmine või liidestamine;
- 2) ettevõtja äriprotsesside koostalitlusvõimelise digitaliseerimise ja automatiseerimise arendamine;
- 3) olemasoleva või uudse tarkvara arendamine;
- 4) andmemajanduse kasutusjuhu väljatöötamine ja rakendamine.

(2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusi toetatakse, kui:

- 1) taotleja töötaja, juhatuse liige või osanik läbib Digiriigi Akadeemia veebilehelt leitaval e-õppeplatvormil tasuta koolituse „Ettevõtte digitaliseerimise koolitus“;
- 2) taotleja on e-arve kasutaja või võtab projekti lõpuks kasutusele e-arvet võimaldava tarkvara;
- 3) projekti kaasatakse diginõustaja;
- 4) lõpptulemus dokumenteeritakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(3) Lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevust toetatakse, kui:

- 1) tarkvara arendus võimaldab ajatempliga või muid turvaliselt jälgitavaid masinloetavaid ja standardiseeritud andmeid vastu võtta, saata ja töödelda X-tee või muu turvalise andmevahetusplatvormi kaudu;
- 2) arendus sisaldab vähemalt kahte reaalamajanduse põhimõtetele vastavat lahendust;
- 3) arendus on osa tervikprotsessist ettevõtjas või ettevõtjate vahel;
- 4) arendusse on kaasatud vähemalt üks koostööpartner või partner;
- 5) ettevõtjal on digitaliseerimise strateegia või muu sisult samaväärne dokument.

(4) Lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevust toetatakse, kui:

- 1) tarkvara arendus võimaldab ajatempliga või muid turvaliselt jälgitavaid masinloetavaid ja standardiseeritud andmeid vastu võtta, saata ja töödelda X-tee või muu turvalise andmevahetusplatvormi kaudu;
- 2) isikuandmete töötlemise vajaduse korral on isikul võimalik anda nõusolek andmete jagamiseks või tarkvara on võimalik liidestada Riigi Infosüsteemi Ameti arendatava andmenõusolekuteenusega, et füüsiline ja juriidiline isik saaks andmeid jagada erinevate infosüsteemidega;
- 3) tarkvara arendus vastab reaalajamajanduse põhimõtetele või sisaldab tehnoloogilist lahendust, mis võimaldab struktureeritud, standarditud ja masinloetavaid andmeid automaatselt kas reaalajas või peaaegu reaalajas vahetada;
- 4) arendatavaks tarkvaraks on andmepõhise aruandluse terviklahendus, mis tugineb andmepõhise aruandluse taksonoomiale ja hõlmab aruandluskohustuslase andmeid nende tekkimisest kuni esitamiseni riigiasutusele või kohaliku omavalitsuse üksuse ja selle asutusele;
- 5) andmepõhise aruandluse terviklahenduse puhul on arendamisse kaasatud koostööpartneritena riigiasutus või kohaliku omavalitsuse üksus ja selle asutus ning vähemalt kolm aruandlusandmete esitajat, välja arvatud juhul, kui taotleja ise on andmete esitaja, ega kogu neid teistelt isikutelt;
- 6) punktides 4 ja 5 nimetatud olemasoleva või uudse tarkvara lahenduse puhul peab olema arendusse kaasatud vähemalt üks koostööpartner või partner ja tagatud vähemalt kolm testivat lõppkliienti, kes ei ole projektis partnerid.

(5) Lõike 1 punktis 4 nimetatud tegevust toetatakse, kui andmemajanduse kasutusjuht on seotud riikliku keske lahenduse kasutuselevõetuga ja selle jaoks vajalike analüüside ja arenduste tegemisega, või avaliku sektori valduses olevate andmete väärindamisega.

(6) Lisaks lõigetes 2–5 sätestatule peavad lõikes 1 nimetatud tegevused toetuse saamiseks olema kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“, mille tulemusena ei tekitata olulist kahju keskkonnanäesmärkidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Abikõlblikud on ühendmääruse §-s 15 ja käesolevas määruses sätestatud tingimustele ning taotluse rahuldamise otsusele vastavad kulud.

(2) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuste elluviimiseks on toetatav:

- 1) diginõustaja teenuse kulu;
- 2) tarkvara ostmise või litsentsi tasu;
- 3) tarkvarade liidestamise arenduskulud.

(3) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste elluviimiseks on toetatav:

- 1) projektiga seotud arendustegevuste elluviimiseks makstav palk ja vähese tähtsusega abi saaja projekti juhtimiseks makstav tasu ning nendelt tasudelt makstavad riiklikud maksud ja maksed;
- 2) võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu projektiga seotud tegevuste elluviimiseks ja vähese tähtsusega abi saaja projekti juhtimiseks makstav tasu, mida maksustatakse samamoodi kui palk, ja nendelt tasudelt makstavad riiklikud maksud ja maksed;
- 3) projektiga seotud ostetud teenuste kulu;
- 4) projektiga seotud litsentsitud teadmiste ja patentide kulu;
- 5) üksnes projekti tarbeks väliskonsultandilt ostetud nõustamisteenuse kulu ja muude sarnaste teenuste kulu;
- 6) digitaliseerimise strateegia koostamise kulu, mis on tekkinud § 8 lõikes 4 sätestatud perioodil.

(4) Lisaks lõikes 2 nimetatud kuludele loetakse § 6 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimiseks on toetatav projekti raames arendatud tarkvara turundamise kulu.

(5) Abikõlbmatu kulu on lisaks ühendmääruse §-s 17 nimetatule:

- 1) käibemaks;
- 2) ühendmääruse § 16 lõikes 1 punktides 2, 3, 5, 6 ja 7 nimetatud kulud;
- 3) sularahamakse;
- 4) kasutusel oleva tarkvara versiooniuuenduse kulu.

(6) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste korral ja kui projektile eraldatav toetus on vähese tähtsusega abi, moodustavad kaudsed kulud projekti abikõlblikest kuludest seitse protsenti arvatuna lähtudes ühendmääruse §-st 21 lõigetest 1 ja 3.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, mil projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad. Maksimaalne abikõlblikkuse periood on 18 kuud.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäevast ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2029.

(3) Taotleja ei tohi võtta siduvaid kohustusi toetatavate tegevuste elluviimiseks enne taotluse esitamist rakendusüksusele, välja arvatud lõikes 4 nimetatud juhul.

(4) Juhul kui taotletakse vähese tähtsusega abi § 7 lõike 2 punktis 1 ja § 7 lõike 3 punktis 6 sätestatud abikõlblike kulude katmiseks, võib projekti abikõlblikkuse periood alata varem, kuid mitte enne kui kolm kuud taotluse esitamisest arvates.

(5) Toetuse saaja võib mõjuval põhjusel taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist maksimaalselt kuue kuu võrra, ületades lõikes 1 sätestatud maksimaalset tähtaega, tingimusel et projekti tegevused viiakse ellu hiljemalt 31. augustiks 2029.

(6) Projekt lõpeb, kui rakendusüksus on lõpparuande heaks kiitnud ja teinud toetuse saajale lõppmakse.

§ 9. Toetuse summa ja määr

(1) Toetuse minimaalne summa § 6 lõike 1 punktis 1 tegevuste puhul on 2000 eurot ja maksimaalne summa 5000 eurot, seejuures diginõustaja teenuse puhul on toetuse maksimaalne summa kuni 50 protsenti kogu projekti toetussummast.

(2) Toetuse maksimaalne summa § 6 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste puhul on 150 000 eurot.

(3) Toetuse maksimaalne osakaal on 50 protsenti projekti abikõlblikest kuludest.

(4) Üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti c alusel antava abi puhul on toetuse maksimaalne osakaal suurettevõtja korral 25 protsenti, keskmise suurusega ettevõtja korral 35 protsenti ja väikeettevõtja korral 45 protsenti toetatavatest kuludest.

(5) Üldise grupierandi määruse artiklite 18 ja 29 alusel antava abi puhul on toetuse maksimaalne osakaal väikese ja keskmise suurusega ettevõtja korral 50 protsenti toetatavatest kuludest, suurettevõtetele nende artiklite alusel toetust ei anta.

(6) Üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti c alusel antava abi puhul peab § 7 lõike 3 punktides 2–6 sätestatud kulu aluseks olev teenus või ese olema ostetud turutingimustel.

(7) Juhul kui toetatavat tegevust toetatakse nii üldise grupierandi määruse ja ka VTA määruse alusel antava abina, siis rakendatakse üldise grupierandi toetusmäära.

(8) Omafinantseeringuna ei käsitata riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või Euroopa Liidu institutsiooni või fondi või muust välisvahendist antud tagastamatuid toetusi.

3. peatükk

Täiendavad nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 10. Täiendavad nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Toetuse taotlejaks võib olla Eesti äriregistris registreeritud äriühing.

(2) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste elluviimiseks peab toetuse taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta keskmine müügitulu äriregistrile esitatud majandusaasta aruande kohaselt olema vähemalt 50 000 eurot.

(3) Taotleja ja partner peavad vastama ühendmääruse § 3 lõikes 2 toodud nõuetele.

§ 11. Täiendavad nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab lisaks ühendmääruse § 4 lõigetes 1–3 sätestatule sisaldama järgmist teavet ja dokumente:

- 1) taotleja nimi ja registrikood, asukoht, suurus;
- 2) taotleja tegevuse kirjeldus;
- 3) projekti nimetus, eesmärk ja lühikirjeldus;
- 4) asjakohasel juhul teave taotleja vastavuse kohta § 10 lõikes 2 sätestatud müügitulu nõudele;
- 5) omafinantseeringu summa ja kinnitus selle olemasolu kohta;
- 6) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 7) teave selle kohta, kas projektile või projekti üksikule tegevusele taotletakse samal ajal või on saadud muud riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või Euroopa Liidu institutsiooni või fondi või muust välisvahendist antavat tagastamatut toetust;
- 8) taotleja ja partneri kasumiaruanne ja bilanss taotluse esitamisele eelnenud kvartali seisuga, välja arvatud, kui nimetatud ajavahemik kattub eelneva majandusaasta aruande perioodiga ning majandusaasta aruanne on äriregistrist kättesaadav, börsiettevõtete puhul viimane avalikustatud kasumiaruanne ja bilanss;
- 9) taotleja ja partneri puhul, kes on hankija riigihangete seaduse tähenduses, hankeplaani Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse vormil;
- 10) kontserni liikmete skeem Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse vormil, kui need andmed ei ole avalikult kättesaadavad ja kui taotleja või partner kuulub kontserni;
- 11) koostööpartneri või partneri olemasolu korral partneri nimi, registrikood ja kinnituskiri projektis osalemiseks.

(2) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuste elluviimiseks taotluse esitamisel peab taotlus lisaks lõikes 1 sätestatule sisaldama järgmisi dokumente:

- 1) paragrahvi 6 lõike 2 punktis 1 nimetatud koolituse läbimise tõend;

2) diginõustamisteenuse ja tarkvara ostu hinnapakkumised;
3) diginõustaja kogemust tõendav teave toetatavale projektile vahetult eelnenud neljal aastal vähemalt kolme nõustamise kohta.

(3) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud tegevuste elluviimiseks taotluse esitamisel peab taotlus lisaks lõikes 1 sätestatule sisaldama järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) projektiplaan;
- 2) projekti eelarve;
- 3) finantsproгноos projekti elluviimise perioodil ja kolmel sellele järgneval aastal.

(4) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuste elluviimiseks taotluse esitamisel peab taotlus lisaks lõigetes 1 ja 3 sätestatule sisaldama

- 1) digitaliseerimise strateegiat või muud sisult samaväärset dokumenti;
- 2) diginõustaja kogemust tõendavat teavet toetatavale projektile vahetult eelnenud neljal aastal vähemalt kolme nõustamise kohta.

(5) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 4 nimetatud tegevuste elluviimiseks taotluse esitamisel peab taotlus lisaks lõikes 1 sätestatule sisaldama järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) projektiplaan;
- 2) projekti eelarve.

4. peatükk **Toetuse taotlemine**

§ 12. Toetuse taotlemine

(1) Toetust on võimalik taotleda jooksvalt kuni toetuste rahastamise eelarve ammendumiseni või kuni 31. märtsini 2029.

(2) Toetuste rahastamise eelarve jaotuse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste vahel ning taotluste vastuvõtmise alustamisest, peatamisest ja lõpetamisest teavitab rakendusüksus oma veebilehel kooskõlastatult rakendusasutusega.

(3) Toetust võib taotleda korraga vaid ühele projektile ja ellu viia vaid üht määruse alusel toetatavat projekti.

(4) Kui rakendusüksuse poolt läbivaatamisel olevate taotlustega taotletav toetuse summa on võrdne toetuste rahastamise eelarve vaba jäägiga või ületab seda, peatab rakendusüksus taotluste vastuvõtmise ja vaatab läbi talle esitatud taotlusi nende esitamise järjekorras.

5. peatükk **Taotluse läbivaatamine**

§ 13. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni kümme tööpäeva § 6 lõikes 1 punktis 1 sätestatud tegevuse puhul ja kuni 30 tööpäeva § 6 lõikes 1 punktides 2–4 sätestatud tegevuste puhul taotluse esitamisest rakendusüksusele.

(2) Kui taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel avastatakse puudusi, teatatakse sellest viivitamata taotlejale ja antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(3) Rakendusüksus jätab taotluse läbi vaatamata, kui taotleja ei ole lõike 2 alusel määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(4) Rakendusüksus võib taotluse menetlemisse kaasata eksperte.

§ 14. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks, kui on täidetud määruses sätestatud taotlejale, partnerile ja taotlusele esitatud nõuded.

(2) Rakendusüksus jätab taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) taotlus või taotleja ei vasta määruses sätestatud nõuetele ja puudust ei ole võimalik § 13 lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul kõrvaldada;
- 2) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist;
- 3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele.

§ 15. Valikukriteeriumid ja -metoodika

(1) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuseks esitatud taotlus rahuldatakse, kui see vastab nõuetele ja selles kirjeldatud projekt on saanud positiivse hinnangu iga järgmise valikukriteeriumi puhul:

- 1) projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele;
- 2) projekti põhjendus;
- 3) projekti kulutõhusus;
- 4) taotleja ja koostööpartneri suutlikkus projekti ellu viia;
- 5) projekti kooskõla „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega.

(2) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste elluviimiseks esitatud taotluses kirjeldatud projekti hinnatakse järgmiste valikukriteeriumite ja osakaalude alusel:

- 1) projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele – 30 protsenti koondhindest;
- 2) projekti põhjendus – 20 protsenti koondhindest;
- 3) projekti kulutõhusus – 20 protsenti koondhindest;
- 4) taotleja ja koostööpartneri(te) või partneri(te) suutlikkus projekti ellu viia – 20 protsenti koondhindest;
- 5) projekti kooskõla „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega – kümme protsenti koondhindest.

(3) Lõikes 2 nimetatud projekti hinnatakse valikukriteeriumite kaupa skaalal 0–4 ning taotluse hindamisel antud koondhinne moodustub valikukriteeriumite hinnete kaalutud keskmisest.

(4) Valikukriteeriumite järgi hindamiseks koostab rakendusüksus täpsema hindamismetoodika, mille kooskõlastab rakendusasutusega ning teeb selle kättesaadavaks rakendusüksuse veebilehel enne taotlusvooru avamist.

§ 16. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Paragrahvi 6 lõike 1 punkti 1 kohane taotlus kuulub rahuldamisele, kui see vastab kõigile §-s 15 nimetatud valikukriteeriumitele ning on saanud iga valikukriteeriumi puhul positiivse hinnangu.

(2) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste puhul kuulub rahuldamisele nõuetele vastavaks tunnistatud taotlus ning:

- 1) taotlus on § 15 lõikes 2 sätestatud valikukriteeriumite alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50;
- 2) taotlus ei ole üheski § 15 lõikes 2 sätestatud valikukriteeriumis hinnatud hindega alla 2,00.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse lisaks ühendmääruse § 8 lõikes 4 sätestatule:

- 1) projekti elluviimise tingimused;
- 2) aruannete esitamise tähtajad ja kord.

(3) Taotlus jäetakse rahuldamata lisaks ühendmääruse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudele, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotlus, taotleja või partner ei vasta käesoleva määruse nõudele;
- 2) taotluse koondhinne on jäänud § 16 lõike 2 punktis 1 nimetatud lävendi alla;
- 3) taotlus on jäänud vähemalt ühes § 15 lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumis alla § 16 lõike 2 punktis 2 nimetatud lävendi;
- 4) taotluse rahaline maht ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jääki ja taotlust ei ole võimalik §-s 18 sätestatud tingimuste järgi osaliselt rahuldada.

(4) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse ühendmääruse § 8 lõikes 2 nimetatud asjaolud.

§ 17. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse võib osaliselt rahuldada vastavalt ühendmääruse § 9 lõikes 1 nimetatud juhtudel.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui:

- 1) toetust on taotletud tegevusele või kulude katteks, mis ei ole projekti elluviimise seisukohast põhjendatud;
- 2) taotluse rahaline maht ületab rahastamise eelarve vaba jääki;
- 3) projekti eesmärki on võimalik saavutada ka taotluse osalise rahuldamise korral ja taotleja on nõus rakendusüksus ettepanekuga vähendada taotletud toetuse summat või muuta projektiga kavandatud tegevusi. Kui taotleja ettepanekuga ei nõustu, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(3) Paragrahvi 6 lõikes 1 sätestatud tegevuste elluviimise taotluse rahuldamise otsuse võib teha haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik ja põhjendatud ning taotleja on kõrvaltingimuse seadmisega nõus. Kõrvaltingimuse nõuetekohasel saabumisel või täitmisel vormistatakse sellekohane teave taotluse rahuldamise otsuse juurde.

(4) Paragrahvi 6 lõikes 1 sätestatud tegevuste elluviimise taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Toetuse saajal tekib õigus toetusega seotud maksetele, kui rakendusüksus on tuvastanud toetuse saaja esitatud või avalikust infosüsteemist, registrist või andmeallikast saadud teabe põhjal kõrvaltingimuse täitmise.

6. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja esitatud vastavasisulise taotluse alusel ühendmääruse §-s 12 sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Paragrahv 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste puhul saab taotleja muuta taotluse rahuldamise otsuses ühendmääruse § 12 lõike 2 punktis 4 nimetatud asjaolusid, mille puhul kontrollib rakendusüksus enne otsuse tegemist muudatuste asjakohasust ja vajalikkust.

(3) Kui taotleja soovib muuta § 6 lõikes 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste puhul taotluse rahuldamise otsuses ühendmääruse § 12 lõike 2 punktides 1–4 nimetatud asjaolusid, kontrollib rakendusüksus enne otsuse tegemist muudatuste asjakohasust ja vajalikkust, vajadusel ka § 15 lõikes 2 sätestatud projektide valikukriteeriumite alusel, kaasates vajadusel eksperte.

(4) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest või lõikes 2 nimetatud juhul muudatuste aktsepteerimisest juhul, kui:

- 1) muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise abikõlblikkuse perioodil;
- 2) muudatus ei ole kooskõlas määruses esitatud nõuetega, sealhulgas riigiabi reeglitega;
- 3) muudatus ei ole kooskõlas projekti sisu ja eesmärkidega;
- 4) muudatust ei loeta põhjendatuks.

(5) Rakendusüksus otsustab taotluse rahuldamise otsuse muutmise § 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse puhul kümne tööpäeva ja § 6 lõike 1 punktides 2–4 tegevuste puhul 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

§ 19. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks otsusega vastavalt ühendmääruse §-le 14 või § 37 lõikele 7 või kui:

- 1) toetuse saaja ei ole taotluse rahuldamise otsuses määratud tähtaja jooksul alustanud toetuse kasutamist;
- 2) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;
- 3) projekti tegevusi ei ole võimalik lõpetada taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtjaks, kuid hiljemalt 2029. aasta 31. augustiks;
- 4) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või nõutud teave on jäetud esitamata.

(2) Toetuse saajal tuleb saadud toetus osaliselt või täielikult tagastada taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistamise otsuse kohaselt.

(3) Kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ja rikkumine tõi kaasa rahalise mõju, kuid rakendusüksusel ei ole võimalik rahalise mõju suurust hinnata, vähendatakse toetust proportsionaalselt olenevalt rikkumise raskusest ja mõjust kulu abikõlblikkusele.

7. peatükk Aruannete esitamine

§ 20. Aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta järgmised aruanded:

- 1) paragrahvi 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse kohta lõpparuande;
- 2) paragrahvi 6 lõike 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuste kohta vahearuanded ja lõpparuande.

(2) Vahearuande esitamise periood on kolm kuni kuus kuud.

(3) Aruandeperioodi kestus ning aruannete esitamise tähtpäevad sätestatakse taotluse rahuldamise

otsuses.

(4) Aruanne peab sisaldama vähemalt järgmist teavet ja dokumente:

- 1) projekti nimetus ja number;
- 2) ülevaade projekti tegevuste elluviimisest ja eelarve täitmisest;
- 3) andmed väljundnäitajate täitmise kohta;
- 4) hinnang projekti tulemuslikkusele ja püstitatud eesmärkide saavutamisele;
- 5) projekti panus „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamisse;
- 6) paragrahvi 6 lõike 1 punktides 1 nimetatud tegevuste puhul diginõustamisteenuse kohta kirjalik aruanne.

(5) Rakendusüksus kinnitab projekti lõpparuande, kui taotluse rahuldamise otsuses kindlaksmääratud tegevused on täielikult ellu viidud.

(6) Rakendusüksusel on õigus nõuda aruannete täiendamist. Rakendusüksus ei kinnita aruannet, kui taotleja seda etteantud tähtjaks ei täienda.

8. peatükk

Toetuse maksmise tingimused

§ 21. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetuse maksmisel lähtutakse ühendmääruse §-dest 24–26 nimetatud ning määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.

(2) Paragrahvi 6 lõikes 1 punktis 1 nimetatud tegevuse puhul kehtivad järgmised toetuse maksmise tingimused:

- 1) toetust makstakse ühendmääruse § 28 lõike 2 kohaselt kindlasummalise maksena;
- 2) toetuse maksmise eeldus on projekti aruande esitamine ja selle kinnitamine rakendusüksuse poolt;
- 3) tulemuse osalise saavutamise korral toetust ei maksta.

(3) Paragrahvi 6 lõikes 1 punktides 2–4 nimetatud tegevuse puhul kehtivad järgmised toetuse maksmise tingimused:

- 1) toetust makstakse toetuse saajale vastavalt ühendmääruse § 27 lõike 1 punktile 1 tasutud tegelike kulude alusel;
- 2) toetuse saaja esitab toetatava kulu tekkimist ja kulu tasumist tõendavad dokumendid koos vahe- või lõpparuandega;
- 3) abikõlblike kulude ning omafinantseeringu tõendamisel arvestatakse ainult raamatupidamise algdokumentide (edaspidi *kuludokumendid*) alusel ja pangaülekande teel tasutud kuludega;
- 4) kuludokumendi abikõlblike kulude summa on minimaalselt 100 eurot;
- 5) rakendusüksus menetleb kuludokumente kuni 20 tööpäeva alates kuludokumentide esitamisest;
- 6) kui menetlemisel ilmneb kuludokumentides puudus, mida ei ole võimalik menetlemise tähtaja jooksul kõrvaldada, siis määrab rakendusüksus puuduse kõrvaldamiseks täiendava tähtaja.

9. peatükk

Toetuse saaja ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt teavet ja selgitusi, mis on seotud toetuse kasutamise ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saaja täidab lisaks ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatud kohustustele järgmisi kohustusi:

- 1) kasutab toetust vastavalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatule;
- 2) tagab projekti juhtimise ja eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 3) tagab ühendmääruse artiklist 65 tuleneva kestuse nõude VKE-st lõppsaaja korral vähemalt kolme ning suurettevõtjast lõppsaaja korral vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates;
- 4) täidab teavitamismääruseid vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruses nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ sätestatule.

§ 23. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

(1) Rakendusüksusel on õigus:

- 1) teha toetuse saaja juures kuludokumentide ja projekti tegevuste elluviimise kontrolli;
- 2) tutvuda projekti ettevalmistamise ning tööde teostamise käigus koostatavate dokumentidega;
- 3) nõuda taotluses sisalduva projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) peatada või lõpetada toetuse maksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub määruses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 5) vähendada toetuse suurust proportsionaalselt taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud projekti maksumuse vähenemisel;
- 6) keelduda toetuse väljamaksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on selliselt halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud;

(2) Rakendusüksus täidab lisaks ÜSS2021_2027 § 8 lõikes 2 sätestatule järgmisi kohustusi:

- 1) teavitab toetuse saajat tema suhtes vastuvõetud otsusest;
- 2) kontrollib projekti elluviimist;
- 3) teeb meetme rahaliste jääkide pidevat seiret ja vajadusel esitab rakendusasutusele vastava ülevaate;
- 4) säilitab riigiabi ja vähe tähtsusega abi andmisega seotud andmeid koos teabe ning vajalike lisadokumentidega kümne aasta jooksul alates viimase abi andmisest;
- 5) koostab meetme seirearuande ja lõpparuande, kinnitab aruandes sisalduvate andmete õigsust ning edastab aruande rakendusasutusele;
- 6) esitab toetuse andmise ja kasutamise aruandluse jaoks vajalikke andmeid;
- 7) koostab toetuse andmise ja kasutamise kohta ülevaateid ja avalikustab need;
- 8) teavitab rakendusasutust toetuse kasutamise takistustest.

10. peatükk

Finantskorrektsioonid ja vained

§ 24. Finantskorrektsioonide tegemine ja toetuse tagastamine

(1) Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse vastavalt ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatule.

(2) Ebaseadusliku, väärkasutatud või ühisturuga kokkusobimatu riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmise korral võib toetuse tagasinõudmise otsuse teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale toetuse rahuldamise otsuse tegemisest. Toetuse tagasinõudmise korral järgitakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatut.

§ 25. Vaidemenetlus

Vaie rakendusüksuse toimingu või otsuse peale esitatakse enne halduskohtusse kaebuse esitamist rakendusüksusele ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt. Vaide lahendab rakendusüksus.

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
kantsler